

אור הנר

עורך: נדריה אטון

דבר העורך

"קול דודי דופק"

נוראה הייתה אכזבתו, ומה גדול היה הכאב, כאשר נוכח לדעת שאביו איננו.

"דעו לכם" סיים רבי שלום שבדרון את סיפורו, "מי ששומע סיפור זה מזדעזע איך מעיז הבן להתנהג ככה אל אביו.

אומנם הבן הזה הוא כל אחד ואחד מאיתנו, במשך כל ימי השנה מצפה אביו שבשמים לבניו שישבו אליו בלב שלם. כיון שרואה שאינם מזדריזים לשוב, איש איש ונימוקיו עימו, בא אלינו בראש חודש אלול, מעניק לנו בטובו חודש של ימי רחמים, בהם קל יותר לשוב אליו יתברך והתשובה מקובלת ורצויה, אך גם כאן לא רבים ישכילו לנצל את הימים היקרים האלה, ואף על פי שהקב"ה מתקרב אלינו אין מקדמים את פניו. ובכל זאת נתן לנו ה' בטובו הגדול עוד הזדמנות, עשרת ימי תשובה, אשר עליהם נאמר: "דרשו ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב". הוא ממציא את עצמו ומתקרב אלינו עוד יותר. אם גם ימים אלה אינם מנוצלים כראוי הרי זה דבר המעורר תמיחה. אולם אף על פי כן ממשיך ה' יתברך להמציא את עצמו אלינו עוד יותר, ביום הכיפורים, ודופק על דלתי ליבנו.

על זה מוסבים דברי הפסוק הנ"ל: "אני ישנה" - מן המצוות, "ולבי ער" - לעשותן (מדרש שיר השירים) "קול דודי דופק" - בניי, פתחו לי פתח אחד של תשובה רק פתח קטן, כחודה של מחט! וכנסת ישראל משיבה: "פשטתי את כותונתי איככה אלבשנה, רחצתי את רגלי איככה אטנפם". היצר ממציא תירוצים נבובים, עד שנדמה לאדם שבאמת אינו יכול לקום ולפתוח, אפילו לא פתח כחודה של מחט. המשך הפסוקים מצייר לנו תיאור מזעזע לאיזה מצב עלול להגיע אדם שלא ניצל את ימי אלול היקרים, ואשר לא דרש את ה' בהימצאו בעשרת ימי תשובה, וגם "קול דודי דופק" לא נענה: "קמתי אני לפתוח לדודי... פתחתי אני לדודי". אימתי? למחרת יום הכיפורים, כאשר סוף סוף הבין שהקב"ה בא לקראתו, או אז נזכר הבן לבקש את אביו שבשמים. אבל - "דודי חמק עבר... ביקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיהו ולא ענני".

בואו ננצל את ההזדמנות האחרונה שיש לנו ונפתח את ליבנו לבורא עולם, כל אחד יקבל על עצמו קבלה קטנה שבה יחזיק בקביעות, וודאי שנזכה לגמור חתימה טובה, אמן, שבת שלום ומבורך.

זה נגוז כאשר הגיע בשעת ערב מאוחרת אל פתח הבית. מלבד אור קלוש שנראה מבעד לחרכי החלון שפנה לעבר הרחוב, היה הבית חשוך. ליבו פעם בחזקה. האם כולם בריאים? שאל את עצמו, האם קרה להם אסון חס וחלילה? ידי רעדו כאשר הקיש בדלת. דפיקה אחת, דפיקה נוספת, עד שסוף סוף שמע קול עמום: "מי שם?" כשזיהה שזהו קולו של בנו יקירו, נרגע. ההתרגשות והשמחה שוב תפסו את מקומם והוא השיב: "אביך שבא אליך ממרחקים הוא הדופק, פתח לי בני את הדלת!"

אחרי רגע של שתיקה, נשמע שוב קולו של הבן: "אבא, כבר פשטתי את בגדיי ורחצתי את רגליי, קשה לי עתה לקום ממיטתי ולפתוח לך את הדלת. אנא, בטובך, התכבד לפנות אל המלון השוכן מול

ביתי, ומחר בבוקר ניפגש, אם ירצה השם". כששמע האב את הדברים, כמעט אחזו השבץ. מחשבתו פעלה במהירות, וכך הרהר: שנים רבות ציפיתי שבני יכבדני ויבוא לבקרני. משראתי מתמהמה, באתי אליו. אולם בטוח הייתי שהוא ובני ביתו ימתינו לי בנמל, אולם הם לא עשו זאת. לתומי סברתי שהם יקבלו את פניי בתחנת הרכבת, אולם גם שם לא מצאתים. באתי עד פתח הבית, ומצאתי חשוך, והנה עתה אני דופק בדלת והוא מתעצל לקום ולפתוח לי. האם אחרי כל זאת אמתין לו במלון? בודאי לא אעשה זאת!! במונית הראשונה שנקרתה לו בדרכו, שב האב לתחנת הרכבת. משם נסע לנמל, עלה על אונייה ושב לביתו.

למחרת בבוקר התעורר הבן וליבו נקפו על התנהגותו אתמול בלילה. בזריות רבה קם ממיטתו התלבש ורץ למלון כדי להקביל את פני אביו. מה

נמצאים אנו בשבת שלפני היום הקדוש והטהור, יום בו בורא עולם קרוב מתמיד לכל אחד ואחד מאיתנו, יום בו בורא עולם מוחל וסולח לעוונותינו. וזו ההזדמנות האחרונה שלנו לזכות להיחתם בספרם של צדיקים וחסידים לחיים טובים ולשלום. סיפר הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל: מסופר על אדם שבנו יחידו יצא לחוץ לארץ, לצורך מסחר, נשא שם אישה ונולדו לו ילדים. גדולים היו געוגי האב לבנו, ומאוד רצה לראות את הבן, להכיר את כלתו ולהשתעשע עם נכדיו. בכל מכתב ששיגר אליו, היה מזמין את הבן לבוא עם בני ביתו לבקרו. ואמנם, הבן הביע את רצונו לבוא, אך בכל פעם צצו עיכובים שונים שמנעוהו מלהגשים את רצונו. כיון שכך, הודיע האב לבנו: הואיל וקשה לך לבוא אליי, אבוא אני אליך.

מאז שגמלה ההחלטה בליבו לנסוע, היה האב עסוק בהכנות לקראת הנסיעה, וככל שקרב היום כך הלכה וגברה התרגשותו. בהגיע יום ההפלה עלה על האוניה כשהוא עמוס בחבילות שהכילו מתנות, ובכל משך הנסיעה לא חדל מלהרהר בפגישה הנרגשת הצפויה לו. מפעם לפעם היה עולה על הסיפון כדי לבדוק אם החוף נראה כבר באופק.

כאשר החלו לראות כבר את היבשה, לא היה גבול לשמחתו ולהתרגשותו. האוניה נכנסה לנמל, ועוד בטרם השליכה עוגן חיפש האיש בעיניו את הרציף כדי לאתר את בנו בין מקבלי הפנים שעמדו שם, אך לא מצאו. לא נותרה לו ברירה אלא להמתין בקוצר רוח לרגע שיוכל לרדת מן האוניה, ולחפש חיפוש מדוקדק יותר. מה גדולה הייתה אכזבתו, כאשר ירד מהאוניה והבין לא נמצא בין הבאים לקבל את פניו. לרגע הוכה בתדהמה, אך מיד התעשת ולימד זכות על בנו. בוודאי היה טרוד בהכנות לקראת בואי ועל כן לא הספיק להגיע לנמל, חשב. כדי לא לאבד זמן יקר, עלה מיד על הרכבת המוליכה אל עיר מגוריו הבן. בטוח היה שבתחנת הרכבת שבפאתי עיר מגוריו, יפגוש את יקיריו. כאשר הגיעה הרכבת למחוז חפצו, נכונה לו אכזבה נוספת - גם כאן לא המתין לו איש! חיש מהר נדחתה האכזבה מליבו, ואת מקומה תפסה דאגה שמהו משהו אינו כשורה. בלב מלא דאגה, אכזבה וגעוגועים, שכר האב מונית והורה לנהג להסיעו אל יעדו המבוקש. בדרך נרגע מעט ושב וצייר לעצמו את קבלת הפנים החגיגית הצפויה לו בשערי הבית. אך גם חלום

"זאת חליפתי זאת תמורת זאת כפרתי זה הכסף ילך לצדקה ואנחנו נלך לחיים טובים ולשלום"

פרדיון כפרות מעבירים לעלון "אור הנר" ומזכים עוד משפחות שיוכו ללמוד דברי תורה הלכות ודברי מוסר הפותחים את הלב לאבינו שבשמים. לתרומות ניתן ליצור קשר בפלאפון 0505069633, כמו כן ניתן להעביר בביט. בברכת כתיבה וחתימה טובה לכל בית ישראל.

דבר תורה לסעודה ראשונה

"וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל בני ישראל"
(ל"א, א)

שואלים חכמי ישראל: מה ראה הכתוב להדגיש פרט זה, שמשה הלך ודיבר "אל כל ישראל"? ומדוע לא כיבדו בני ישראל את משה וחיכו שמנהיגם הדגול יטרח ויבוא אליהם? אלא- אומרים חכמים- לא במקרה נמנעו בני ישראל מלבוא אל משה, מנהיגם הנערץ, הם ידעו שהתורה עתידה להקיף תרי"ג מצוות: וכבר ניתנו להם 611 מצוות, כמניין "תורה", והיה צורך להשלים רק 2 מצוות אחרונות: מצוות "הקהל" ו"כתבו לכם את השירה..."

אותה שעה נמנו וגמרו שבטי ישראל שלא ללכת עוד אל משה כדי למנוע ממנו את ההזדמנות להורות להם את שתי המצוות האחרונות, ובכך יעכבו את יום מותו של מנהיגם האהוב. וכשהרגיש משה בכך הוא מיהר ובא "אל כל ישראל", שלא לעכב אף לשעה קלה את מועד כניסתם של בני עמו לארץ היעודה.

אכן, לפנינו דוגמא ומופת לאהבה מופלגת של המוני עם למנהיגם, ואהבה כנה ללא גבולות מצד המנהיג המסור לבני עמו...

דבר תורה לסעודה שניה

אור החיים הקדוש
"הקהל את העם האנשים והטף... ובניהם אשר לא ידעו..."
(ל"א, י"ב-י"ג)

מקשה האור החיים הקדוש: למי מתכוונת התורה כשאומרת "ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו", הרי התורה הזכירה מפורש פסוק לפני כן שאפילו התינוקות ישמעו וילמדו.

מתרץ האור החיים: התורה מתכוונת להזכיר שוב פעם את אותו הטף שהזכירה בפסוק הקודם, ובפסוק זה באה ללמדנו, אפילו שאותם ילדים לא הגיעו לחיוב לימוד, בכל זאת מביאים אותם למשכן או לבית המקדש כדי שילמדו יראת שמים.

רעיון נורא מוטמן בדברי אור החיים הקדוש: השתתפות עם כל הקהל בשעה שקוראים בספר התורה, גורם לרושם בלב של הילדים אשר לא מבינים את תוכן הדברים, אבל השפעת

הדברים ניכרת בהם, לנצח נצחים והם סופגים אוצר שלם של יראת שמים.

דבר תורה לסעודה שלישית

"במעד שנת השמיטה בחג הסוכות"

דברי רש"י מסבירים לנו, מדוע השנה השמינית נקראת עדיין "שנת שמיטה", וזהו מפני שגם באותה שנה, קיימת ההלכה האוסרת על בעלי השדות לקצור את פירות השביעית היוצאים למוצאי שביעית.

אולם בכל זאת יש לשאול, הלא יותר ראוי היה לקיים את מצוות "הקהל" בעיצומה של השנה השביעית, בחג הסוכות הקודם, כאשר כל איסורי שביעית עדיין קיימים, ולא רק איסור "קציר" בלבד.

והתשובה היא שמצוות השמיטה מבטאת את היותנו "עבדי" של הקב"ה, ובכדי שהארץ לא תהיה שלנו בקניין "חזקה" נצטוונו להשביט את השדות כדי להורות כי לה' הארץ ומלואה. כמו כן הזכרנו שמצוות הקהל נבחרה להתקיים דווקא בזמן זה כשהשמיטה מורה על היותנו "עבדים" וחג הסוכות על היותנו "בנים" למקום. אם כן, דבר זה יהיה מודגש עוד יותר כאשר כבר התרחקנו מ"שנת השמיטה" ועדיין חלים עלינו איסורים מסוימים, עד שגם בשנת השמינית אין בעל השדה רשאי לקצור את שדהו- הווי אומר, אין לנו שום חזקה בארץ, ואין היא שלנו כל עיקר, אלא של הקב"ה בלבד. (פניני הבן איש חי)

דבר תורה לסעודה רביעית

סגולה לביטול גזירות רעות

כתב ה'חמדת ימים': "בסליחות ליל יום הכפורים, קודם שיאמר השליח ציבור 'אל רחום שמך', יאמר כל אחד בנעימה קדושה: 'שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, אהיה אשר אהיה הוא היה והוא הוה והוא יהיה ממית ומחיה, לפניו לא נוצר אל ואחריו לא יהיה'. ומובטח שלא יבוא עליו ועל ביתו גזירה רעה באותה שנה".

קדושה בחזרת הש"ץ מסוגלת לעליה רוחנית

בקדושה בחזרת הש"ץ, נהוג לומר 'קדוש קדוש קדוש ה' צבקות מלא כל הארץ כבודו', ולהגביה מעט את הרגליים בעת אמירת ה'קדוש'. באמירת 'קדוש קדוש קדוש', האדם מתרומם ומעלה את עצמו מעולם העשיה לעולם היצירה ולעולם הבריאה, ובכך מתרומם האדם לדרגה גבוהה, ועמו מתרומם כל העולם כולו.

עוד אומר האר"י הקדוש כי באמירת "איה מקום כבודו" זוכה האדם לכתר, חכמה ובינה, הכלולים באותיות "איה", ובכך קונה בנפשו את העוצמות הטמונות ביום הכיפורים.

למרחץ שלם
למרחץ שלם

אלג'דיה
בת מדים
מדים (מידי)
בת דות

למרחץ שלם
למרחץ שלם

שידה
בת ציפורה

למרחץ שלם
למרחץ שלם

שרה בת לאורה
ינית בת רחל
שמעון בן מרסל
שלום פרץ
בר מאשה
תנצבה

למרחץ שלם
למרחץ שלם

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (חי"ד)
תנצבה

למרחץ שלם
למרחץ שלם

מישל בת רחל
אסתר בת לאה
חנה בת חפסה
אודית אילנית
בת לאה
תנצבה

דיון משפחתי עם הרב יצחק זילברשטיין

שו"ת עם הרה"ג הרב אורן נורית

הלכות יום הכיפורים

שאלה: חולים שמותר להם לאכול ביום הכיפורים, מהו סדר האכילה והשתיה שלהם?

תשובה: חולים שהותר להם לאכול ולשתות ביום הכיפורים, אוכלים ושותים לשיעורים, כפי ההכרח לקיום גופם. (שו"ע סי' תרי"ח ס"ז ועי' באוה"ל שם ח').

אכילה לשיעורים פירושה: אכילת מנות קטנות של 30 גרם, כשבין סוף אכילת מנה אחת לאחרת ממתינן 9 דקות (שו"ע שם סי' תרי"ב ס"ג - ד') ורשאי לאכול מאכלים מזינים ועשירים בקלוריות, כגון: בשר, ביצה, דבש, בייסקוויטים וכדומה, כל שאוכלם לצורך בריאותו ותזונתו. (הליכו"ש פ"ו הערה י"ג).

שתיה לשיעורים פירושה: שתיית מנות קטנות פחות מ-40 סמ"ק (וימודד במזרק, או במדיד תרופות, או בבקבוק תינוק מדויק, ויסמן בכוס) בתנאי שבין סוף שתיית מנה אחת לתחילת שתיית מנה אחרת ימתין 9 דקות (שו"ע סי' תרי"ח ס"ח) ואינו חייב לשתות דוקא מים או לפוגם, אלא יכול לשתות חלב, מיצי פירות, תה עם סוכר, קולה וכדו' (הלי"ש שם) ובין אכילה לשתיה ולהיפך אין צריך להמתין כלל, ומיד כשמסיים לאכול יכול לשתות, אך אין לאכול ולשתות יחד. (שו"ע סי' תרי"ב ס"ב, הליכ"ש ח' ג').

אם הרופא אומר, שהחולה צריך לאכול ולשתות כהרגלו ולא בשיעורים, או שהחולה אומר כן, ואפילו כשיש ספק בדבר, מאכילים ומשקים אותו כל צרכו מיד. (שו"ע סי' תרי"ח ס"ח).

אם מחמת שהחולה ילך לבית הכנסת יזדקק למנה נוספת, אין לו ללכת להתפלל, וכל שכן שאסור לאכול ללא צורך מנות נוספות (הובא בתפארת ההלכה).

שו"ת עם הרה"ג הרב בנימין חותה

הלכות יום הכיפורים

שאלה: המבקש מחילה בקבר מהנפטר האם צריך לפרט את אשר חטא לו ומה הדין אם מתבייש מכך לפרט בפני אנשים או שמבייש את הנפטר האם יספר מה שחטא לו.

תשובה: יש לפרט את אשר חטא למת ואם אין זה כבודו של המת אם יפרט את מה שחטא לו לא יפרט. ואם אין זה כבודו של החוטא והוא מתבייש מכך צריך להתאמץ ואם אינו יכול לפרט בפני אנשים לפחות יבקש מחילה בלי שיפרט ועדיף זה מאשר כלום אבל לא יצא ידי חובה לגמרי.

שאלה: ראובן פגע בשמעון ושניהם נפטרו מהעולם ולא הספיק ראובן לבקש מחילה משמעון האם יש תיקון לכך.

תשובה: אין פתרון מה לעשות וראוי שבניו של הפוגע יתפללו עליו. והפוגע והנפגע יסתדרו ביניהם בעולם האמת.

שאלה: האם מותר לשחק ביום כיפור עם ילדים במשחקים.

תשובה: מדיני יום הכיפורים מותר הדבר כל שאין חשש למוקצה או חששות אחרות.

שאלה: מה הביאור בפסוק שמזכירים ביום הכיפורים "לטהר אתכם מכל חטאתיכם" הרי יש עוונות שיש עליהם עונש בכל מצב ואם כן מהו לטהר אתכם מכל חטאתיכם.

תשובה: העינוי עצמו מועיל במקום מקצת העונש ולפעמים גם כל העונש המגיע לאדם לכן אומרים לטהר אתכם מכל חטאתיכם.

לדפואה שרימה

דודית
בת עמליה
יצחק בן חנה
שמעון יעקב
בן סולטנה

לדרכה והצלחה

חיים לוי זב"ב
רון דבקה
הודיה לוי
אלמוג לוי
בן שולמית

לדרכה והצלחה

מורדכי זיפה
מורדכי זב"ב
ליאור ושיר
מורדכי

לדפואה שרימה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מירה מרים
בת רחל

לדפואה שרימה

יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
סולטנה
בת פרחח

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטו"

הלכות יום

שליחי ציבור מצווים להקפיד ביתר שאת לטבול במקווה.
מלקות

יש נוהגים שכל הקהל לוקים שלושים ותשע מלקות ברצועת עור קלה בערב כיפור, ואומרים וידוי באותה שעה, והמלקה אומר פסוק 'והוא רחום יכפר עוון' שלוש פעמים, ועל כל תיבה נותן מכה אחת. ויזהר המלקה שלא ילקה בחזקה. ונהגו מנהג זה, כדי שמתוך כך יתן אל לבו לשוב מעבירות שבידו

אכילה בערב יום כיפור

מצווה להרבות באכילה ובשתיה בערב יום כיפור, ואסור להתענות בערב יום כיפור כלל, אפילו תענית חלום.

מנין הסעודות ביום זה

טוב לאכול ביום זה מניין ב' ימים, שהוא שישה סעודות (מאמר מרדכי). וצריך לאכול ב' סעודות בפת. ולכל הפחות יאכל סעודה אחת עם פת.

חיוב הנשים באכילה

אף נשים חייבות במצות אכילה ושתיה בערב יום כיפור.

מאכלים הנוחים לעיכול

יאכל מאכלים הנוחים לעיכול כדי שלא יהא שבע ביותר ויראה כמתגאה בשעה שמתפלל.

אכילת דגים בערב יום הכיפורים

טוב לאכול דגים לכבוד היום בסעודת הבוקר אבל לא לאחר מכן. ומעשה היה ברומי בערב כיפור, שהלך חייט יהודי ירא שמים לשוק לקנות דג לסעודתו, ונמצא שם רק דג אחד, והזדמן שם עבדו של המושל שעמד לקנותו, והחלו להתמקח היהודי ועבד המושל על המחיר עד שהגיעו לשנים עשר דינרי זהב, וזכה בו אותו יהודי חייט. בעת הסעודה שאל המושל את עבדו מדוע לא הבאת לי דג לסעודתי, אמר לו אדוני לא אכחד ממך, כי לא נמצא בשוק אלא דג אחד, והזדמן שם יהודי אחד שרצה לקנותו, והתמודדתי עמו על מחירו עד שהגיע לי"ב דינרי זהב, וכי היית רוצה שאקנה לך דג ב"ב זהובים? אמר לו המושל ומיהו היהודי הזה שקנאו, אמר לו חייט פלוני, קרא לו המושל, אמר לו מה ראית חייט שכמוך לקנות דג ב"ב זהובים. אמר לו החייט, אדוני יש לנו יום אחד בשנה והוא יום הכיפורים שמתכפרים בו כל העוונות שעשינו במשך השנה, וכאשר הוא מגיע האם אין אנו חייבים לכבדו כמיטב יכולתנו? אמר לו המושל הואיל ונתת טעם יפה לדבריך, זכאי אתה! ופרע לו הקב"ה שכר לאותו חייט, שכיון שבא לביתו וחתך את בטן הדג, זימן לו הקב"ה בתוכו מרגלית טובה והתפרנס ממנה כל ימיו

פיוס וסליחה

אין יום הכיפורים מכפר על עבירות שבין אדם לחברו עד

זמני יום הכיפורים - אופק באר שבע

כניסת הצום: 18:08 יציאת הצום: 18:57

רבינו תם: 19:39

תפילת שחרית בערב יום הכיפורים

בתפילת שחרית בערב יום כיפור אין אומרים תחנון.

בסוף התפילה נוהגים לעשות התרת נדרים. **אולם יש לדעת ולהודיע לאחרים שהתרת נדרים זו מועילה רק לנדרים שנדר ולא זוכרם בזמן ההתרה**, אבל לנדרים שזוכר לא מועילה התרה זו עד שיפרטם, ומספיק שיפרטם בפני אחד מן המתירים ושאותו האחד יהיה בקי בענייני פתח וחרטה.

טוב שיהיו עשרה מתירים, ואם אין להם עשרה יתירו בשלושה.

תפילת מנחה בערב יום הכיפורים

מתפללים תפילת מנחה בעוד היום גדול (בצהריים) לפני סעודה מפסקת, ועושים וידוי בתפילת מנחה, שמא ייחנק בסעודתו ח"ו ונמצא שלא עשה וידוי.

כפרות

נוהגים לעשות "כפרות", יש שעושים ע"י תרנגול ויש שעושים ע"י כסף כ- 20 שקלים (מחיר עלות של סעודה). עדיף שיעשה קודם לעצמו ואח"כ יעשה למשפחתו. כשמסובב לעצמו יאמר: "זה חליפתי זה תמורת זה כפרתי". כשמסובב לאחר יאמר: "זה לחליפתך זה תמורתך זה כפרתך". כשמסובב למי שלא נמצא בפניו יאמר: "זה חליפת פלוני בן פלונית זה כפרתו.. וכו'". יש לאדם להרהר בתשובה בזמן עשיית הכפרות. את כסף הכפרות יתנו לצדקה.

מלאכה

אין עושים מלאכה בערב יום כיפור, והעושה אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה לעולם.

מקווה

מנהג יפה לטבול במקווה בערב יום כיפור (ואין מברכים על טבילה זו). מי שאינו יכול ללכת למקווה (מחמת חולשה או מסיבה אחרת), ישפוך על עצמו כשנים עשר וחצי ליטר מים, ואם גם את זה אין באפשרותו לעשות, ישהה תחת מקלחת עד שתישפך עליו כמות של שנים עשר וחצי ליטר (בזרם סטנדרטי הזמן הינו כשש דקות). (שופר בציון). ובעת שפיכת המים על האדם יש לו לעמוד זקוף ושתי ידיו מונחים נגד ליבו, בריוח קצת.

זר אתכם מכל חטאתיכם...

הכיפורים

שיפיים את חברו.

אדם שגזל את חברו, חייב להשיב לו את הגזלה ואח"כ יבקש סליחה עד שיפיים אותו (ובכל שאלה יתעצו עם תלמיד חכם מומחה בהוראה). ואפילו רק ציער את חברו בדיבור חייב לפייסו וכל שכן אם הלבין פניו ברבים.

אדם שביקש מחילה מחברו, וחברו אינו רוצה למחול לו, יחזור על כך ג' פעמים וכל פעם ייקח עימו ג' אנשים, ואם עדיין לא מוחל אינו חייב שוב לפייסו ועבירה ביד חברו, וילך לפני עשרה אנשים או נשים ויאמר שביקש מחילה מחברו. אם צריך לפייס את רבו יחזור אפילו אלף פעמים עד שיתפייס.

לא יהיה אדם אכזרי מלמחול אלא ימחל מיד שכל המעביר על מידותיו מעבירים לו על כל פשעיו. חובה קדושה לבקש סליחה מהוריו ורבותיו, הבעל והאישה יחמלו זה על זה (על כל אשר חטאו זה לזה במשך השנה, בדיבור בכעס וכו'), אם האיש שחטא לו אינו בעיר, ואינו יכול להשיגו בפלאפון, יקבל על עצמו שכשיפגוש אותו יפייסוהו. אם מת האיש אשר חטא לו ייקח עשרה בני אדם וילך אצל קברו ויאמר: "חטאתי לאלוקי ישראל ולפלוני זה הקבור כאן".

טוב שיאמר אדם: הנני מוחל וסולח לכל מי שחטא כנגדי בין בגופי ובין בממוני.

סעודה מפסקת

יאכל כפי שאיוותה נפשו.

להוסיף מחול על הקודש

מצווה מן התורה להוסיף מחול על קודש ולכן יסיים הסעודה מעט לפני השקיעה כדי שיוסיף מחול על הקודש. דין זה נוהג בין בגברים ובין בנשים.

אכילה לאחר סעודה מפסקת

אם סיים סעודתו והפסיק לאכול מבעוד יום, יכול לחזור לאכול כל זמן שלא קיבל על עצמו התענית.

שותה מים שלא לצמא

השותה הרבה מים שלא לצמא אחר סעודה המפסקת, כדי שלא יצמא ביום הכיפורים, אין לו לברך על המים.

קלי צום

המצטער הרבה בתענית, רשאי לבלוע כדור להקלת הצום, שלא ירגיש בצער (חזו"ע ימים נוראים עמ' רנו).

בגדים נאים

מצווה ללבוש בגדים נאים ונקיים ביום כיפור, וכן פורסים מפה יפה על שולחן, כמו בשבת קודש.

הדלקת נרות

מצווה להדליק נרות לכבוד יום כיפור ויברך: "ברוך אתה

ה' אלוקינו...וציונו להדליק נר של יום כיפורים". כל המצוות מברכים עליהן ועוברים לעשייתן, ולכן יברך על הדלקת נרות ואח"כ ידליקם (לדעת הספרדים כמו בכל שבת).

שהחיינו

ברכת שהחיינו על הנרות האשה תברך רק לאחר שסיימה להדליק את הנרות, ולאחר שתחלוץ מנעליה ותלבש נעלי בד, כי בברכת שהחיינו מקבלת עליה קדושת יום הכיפורים, ואסורה בכל חמישה העינויים (חזו"ע ימים נוראים עמ' רנו). [ואישה שמגיעה לבית הכנסת לתפילת ליל יום כיפור, רשאית לצאת ידי חובה מהחזן בברכת שהחיינו ולא תברך היא בעצמה].

אדם שגר לבד והוא מדליק את הנרות בביתו, בכל מקרה לא יברך שהחיינו בהדלקת נרות [אא"כ הוא לא הולך לבית הכנסת]. (ילקו"י ימים נוראים).

נר נשמה

נהגו להדליק נר בערב כיפור לעילוי נשמה, ודי בנר אחד לעילוי נשמת אביו ואמו ועוד נפטרים

נר בית הכנסת

מצווה להדליק נר לכבוד כיפור גם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות.

האסור והמוותר ביום הכיפורים

ישנם מספר איסורים בכיפור: 1. אכילה ושתייה - אסור מהתורה. 2. רחיצה - אסור מדרבנן. 3. סיכה - אסור מדרבנן. 4. נעילת הסנדל - אסור מדרבנן. 5. תשמיש המיטה - אסור מדרבנן. 6. עשיית מלאכה (ל"ט מלאכות) - אסור מהתורה.

אכילה ושתייה

אסור לאכול ולשתות ביום הכיפורים והאוכל חייב כרת.

החייבים בתענית

הכל חייבים בתענית אפילו מעוברים ומניקות. בעלי ברית: הסנדק המוהל ואבי הבן צמים כרגיל.

פטורים מתענית:

יולדת

בתוך שלושה ימים ללידתה: אסור לה לצום אפילו אם רוצה. בין היום השלישי ליום השביעי ללידתה: - אם אמרה בפירוש שרוצה לצום: תצום. אם לא אמרה כלום: פטורה ומאכילים אותה. מהיום השביעי: דינה ככל אדם וחייבת לצום. חישוב הימים הנ"ל הם מעת לעת משעת הלידה ממש.

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטו"

הלכות יום

סכנה, מאכילים אותו.

אופן האכילה והשתייה לפטורים מהתענית

באכילה: חולה מסוכן יאכל כמה שצריך (בין אם אמר הרופא או שהוא עצמו אומר). חולה שאינו מסוכן: יאכל פחות מכזית (פחות מ-27 גרם) כל פעם, וימתין בין אכילה לאכילה כ-10 דקות שהאכילה לא תצטרף לשיעור ברכה אחרונה.
בשתייה: חולה מסוכן ישתה כמה שצריך. חולה שאינו מסוכן: ישתה פחות מרביעית (פחות מ-40 גרם) וימתין כ-9 דקות בין שתיה לשתיה.

שקילה ביום הכיפורים

אם שכחו לשקול את הפרוסות מערב יום כיפור, מותר לשקול אותם ביום כיפור עצמו (במשקל מכני בלבד) שאין זה לצורך מקח וממכר אלא לצורך מצווה.

אכילה לצורך

כל הפטורים לא יאכלו מעדנים, אלא אכילה לצורך ולא לתענוג.

קידוש

כל הפטורים מתענית שאוכלים אינם מקדשים על האכילה והשתייה, אפילו חל כיפור בשבת.

ברכת המזון

כל הפטורים מברכים ברכת המזון ומוסיפים את שצריך להוסיף בברכת המזון, כגון: "יעלה ויבוא" ו"רצה" בשבת, וכן עושים זימון אם הם שלושה וכל דין זה דווקא באותם שאוכלים מעל לכזית (27 גרם). אותם שאוכלים פחות משיעור כזית לא יברכו כלל ברכה אחרונה (לפי הכללים של ברכה אחרונה).

נטילת ידיים לסעודה

חולים שאוכלים לחם נוטלים ידיהם כרגיל ולא עד קשרי האצבעות (ואם אוכל מעל כביצה כ-54 גרם יברך על נטילה זו).

ונשמרתם מאוד לנפשותיכם

כל הפטורים שאכלו ביום כיפור אינם צריכים כפרה כלל לאחר מכן אלא מצווה עשו ששמרו על נפשם.

רחיצה

אסור לרחוץ ביום הכיפורים ואפילו אצבע קטנה אסור להושיט למים בין בחמים ובין בצוננים.

רחיצה המותרת וכיצד נעשית

רחיצה שאינה לשם תענוג אלא לצורך מצווה או לשם נקיון מותרת, ולכן: כשנוטל ידיו בבוקר נוטל עד סוף קשרי אצבעותיו. כשיוצא מהשירותים נוטל עד סוף קשרי אצבעותיו. כהן שעולה לברכת כוהנים נוטל עד סוף הפרק כרגיל. אדם שידי מלוכלכות, שוטף ידיו כמה שצריך להוריד הלכלוך.

לפלוג בעיניים

בבוקר מותר לשטוף עם מעט המים שבאצבעותיו את העין.

המפלת

דינה כיוולדת ממש, ופטורה מתענית זו, (אין אישה נחשבת למפלת אלא אם כן נקלט הוולד מינימום 40 יום, שהדבר נחשב ללידה). אישה שהפילה את עובריה פעמיים אחרי תענית וכעת היא בהריון והרופאים אומרים שהפלתה נגרמה מחמת התענית ומזהירים אותה לבל תצום, מותר לה לאכול בכיפור (אך תאכל בתנאים המותרים, כפי שיבואר להלן).

מעוברת

שהריחה מאכל ונשתנו פניה, אף על פי שלא אמרה "רוצה אני לאכול", לוחשים לה באוזנה שיום כיפור היום, אם נתקררה דעתה מוטב ואם לא - מאכילים אותה עד שתתיישב דעתה.

כל אדם שהריח מאכל ונשתנו פניו: הרי הוא מסוכן אם לא יאכל מיד, ולכן מאכילים אותו מיד. אישה היושבת על המשבר עם חבלי לידה: פטורה מתענית זו (אך תאכל בתנאים המותרים, כפי שיבואר להלן).

ילדים מגיל 0-9

אינו מתענה כלל אפילו אם רוצה (בין בנים ובין בנות).

9-11

מחנכים אותו להתענות, אך יתענה לשעות בלבד כפי כוחו.

11-12

אם ידוע להורים שהוא בריא ויכול להתענות - יתענה כל היום, אך היום, שאין הקטנים מסוגלים להתענות יום שלם - יתענה עד חצות היום.

בנים מגיל 13 - מתענים כרגיל (ואם הם חלשים בגופם יתעצו עם רופא או תלמיד חכם).

בנות מגיל 12 - מתענות כרגיל (ואם הן חלשות בגופן יתעצו עם רופא או תלמיד חכם).

ציווי רופא

חולה שהזהר ע"י רופא (אפילו רופא גוי) שאם יאכל הדבר מסוכן לו, פטור מהתענית ואסור לו להחמיר להתענות ומאכילים אותו (אך יאכל כפי שיבואר להלן).

חולה שיש בו סכנה

חולה שיש בו סכנה פטור מתענית. חולה שאמר צריך אני לאכול וידוע שהוא יום כיפור, אפילו הרופאים אומרים שאינו צריך, מאכילים אותו, כי לב יודע מרת נפשו.

זקן שנחלש ממש

זקן חלש שהתחיל לצום ובמהלך הצום נחלש ממש, ויש חשש

זר אתכם מכל חטאתיכם...

הכיפורים

אוכל

אישה השוטפת אוכל במים, הדבר מותר משום שאין זאת רחיצת תענוג.

כלה

כלה בתוך 30 יום לחופתה רוחצת פניה כרגיל, כיוון שצריכה להתנאות לפני בעלה.

מותר לרחוץ תינוקות, אך בזמן הזה נהגו להחמיר, ואם מלוכלכים בצואה מותר לרחצם ואין להחמיר כלל.

סיכה (מריחת שמן / משחה)

אסור לסוך אפילו מעט מגופו, ודווקא בסיכת תענוג. חולה או מי שיש לו חטטין בראשו סך כדרכו, שאין זו סיכת תענוג. מותר לסוך כדי להעביר לכלוך.

נעילת הסנדל

אסור לנעול נעלי עור, בין לגברים בין לנשים. אף סנדל שרק מחופה בעור מלמעלה אסור לנעלו. נעלי גומי, בד, עץ וכדומה - מותר (רק נעלי עור אסור).

קטנים שלא הגיעו לחינוך

קטנים שלא הגיעו לחינוך טוב לחנכם במצוות נעילת הסנדל (אך מעיקר הדין הם פטורים) וינעלו נעלי גומי. יולדת (בתוך 30 יום ללידתה), וחולה אפילו שאין בו סכנה, ובמקום שיש חשש לנחשים - מותרים בנעלי עור. נעלי עור אינם מוקצה (שכן פעמים יש היתר לנעלם כגון לחולה כפי המבואר לעיל).

תשמיש המיטה

תשמיש המיטה אסור בכיפור. אפילו תשמיש מצווה אסור, ולכן לא תטבול עד צאת הצום. לא יישן עם אשתו באותה מיטה משום הרחקה (אפילו עם אשתו הטהורה, וכל שכן שאסור עם אשתו נידה). במקום צורך מותר להעביר חפץ מידו לידה.

עשיית מלאכה

יום כיפור אסור בעשיית מלאכה כמו בשבת, בין המלאכות האסורות מהתורה ובין איסורי דרבנן כמוקצה.

מאה ברכות

חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום. וביום הכיפורים יש להתאמץ ולהשתדל בכך ביותר, כיון שחסרים למעלה משלושים ברכות, ולכן ישלים בארבע סוגי ברכות הבשמים [הנותן ריח טוב בפירות, עצי, עשבי, מיני]. ואשרי המביא בשמים לבית הכנסת לזכות את הציבור ביום קדוש זה שקונה סנגורים לעצמו.

צאת כיפור

ברכת הלבנה

יש נוהגים לברך ברכת הלבנה במוצאי יום הכיפורים מכמה טעמים. ויש נוהגים לברך ברכת הלבנה לפני יום הכיפורים, בעשרת ימי תשובה, כדי להוסיף זכויות לפני כיפור, וכל אחד רשאי להמשיך במנהגו.

הבדלה

מבדילים במוצאי יום הכיפורים כסדר המופיע בסידורים ודווקא על נר ששבת (היינו על נר שהיה דולק מערב יום כיפור) ולא נר שהדליקו כעת על ידי גפרור וכדומה, ואם אין לו נר ששבת, יבדיל בלי נר, ולאחר שיאכל וישתה, טוב שישתדל לחפש נר ששבת לברך עליו.

בשמים

אין מברכים על בשמים בהבדלה אלא רק על יין, על הנר והמבדיל בין קודש לחול וכו' (מכל מקום, אחר שהבדיל וטעם מהיין טוב שיביאו לפניו בשמים ויברך עליהם).

אישה יכולה להבדיל

אישה שבעלה מאחר לבוא לבית בצאת כיפור יכולה להבדיל לעצמה ומיד תאכל.

זמן רבנו תם

לאותם המוצאים שבת לדעת רבינו תם, אסור להם לאכול בצאת כיפור עד שיעבור זמן ר"ת, אם כי לחולה מעוברת או מניקה ניתן להקל כשיטת הגאונים.

אין לאכול לפני הבדלה

אין לאכול בלי הבדלה, אבל אפשר להקל לשתות מים למי שצמא.

לך אכול בשמחה לחמך

מצוה להרבות באכילה ושתיה בשמחה במוצאי כיפור שהוא כיום טוב. ואמרו במדרש, שבמוצאי יום הכיפורים בתקול יוצאת ואומרת (קהלת ט"ז): "לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך כי כבר רצה האלקים את מעשיך..."

בניית סוכה

המהדרים במצוות מתחילים מיד בצאת כיפור בבניית הסוכה, ללכת מחיל אל חיל.

שבת שובה

לכל השבתות של שנה שעברה

השבת

שבין כסה לעשור

השבת שבין

ראש השנה ליום הכיפורים נקראת בפי ישראל "שבת שובה" - על שם ההפטר שנת"יחדה לה על ידי הקדמונים, המתחילה בפסוק: "שובה ישראל עד ה' אלוך כי כשלת בעונך" (הושע י"ד, ב).

להפטר זה אין קשר ישיר לפרשת השבוע, כפי שקיים במרבית שבתות השנה, כי אם לתאריך יום השבת שבעשרת ימי תשובה (משום כך מכונה גם שבת זו בפי העם: "שבת תשובה").

הכנה ליום הכיפורים

"שבת שובה" עומדת בסימן ההתכוננות הנפשית של כלל ישראל ליום הכיפורים הקדוש. ונוהגים המוני בית ישראל להתכנס בשבת זו אחרי צהרי היום לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ולהאזין לדרשות של רבנים ותלמידי חכמים בענייני מוסר ותשובה. וכבר פסק הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ב): "אף על פי שהתשובה והצעקה (לה) יפה לעולם, בעשרת הימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים היא יפה ומתקבלת מיד, שנאמר: (ישעיה נ"ה, ו) 'דרשו ה' בהמצאו' (בשעה שה' נמצא בקרבכם ומצפה שתעשו תשובה).

חיזוק בשמירת התורה והמצוות

בשבת זו

האדמו"ר רבי יהודה ליב מגור, בעל "שפת אמת", היה אומר: על כל יהודי להתחזק בתורה ובמצוות ב"שבת שובה", שהיא השבת הראשונה בשנה, כמובא במסכת שבת (ק"ח:): "אילו שמרו ישראל שבת ראשונה - לא שלטה בהם אומה ולשון".

שבת שובה תיקון

השבת

הזאת - חשובה

עד מאוד

לכן צריך ליקר ולהחשיב ביותר את השבת הזאת, ולהזהר בכל הפרטים הנדרשים שתהיה השבת הזאת שבת שלמה ונכונה, מבואה ועד צאתה, כי בהיותה מושלמת, אזי מלבד שהיא מתקנת את העבר, השבתות של השנה שעברה, בנוסף היא תהיה לסימן טוב על כל שבתות השנה הבאה עלינו לטובה, כי הכל נגרר אחרי הראש, והראש זה עכשיו, ראשית השנה הבאה עלינו לטובה, שכל כולה תלויה ועומדת בעשרה ימים אלו שבין ראש השנה ליום הכפורים.

עיקר הקבלות הוא קבלה בענין

שבת

המשגיח המפורסם, הגאון הצדיק, רבי יחזקאל ליינשטיין זי"ע, המליץ בענין הקבלות הטובות שמקבלים על עצמנו בימי ההוד הללו, שהקבלה הראשונה צריך שתהיה בענין שמירת וקדושת השבת, שהיא העולה על הכל, וכאשר מקבלים קבלה כגון זו, הן בענין תוספת שבת, והן בענין לימוד ההלכות - שתהיה השמירה בהידור, והן בהתנהגות נאותה ביום השבת, הרי שזו קבלה שכוללת את כל הקבלות שבעולם, כמו שלפעמים יש איזה משא כבד, ויש לו איזו ידית, שעומה ניתן לתפוס את כל הדבר, כמו כן הוא ענין השבת, שהיא מכפרת, היא מקדשת, היא מקרבת את האדם לבוראו יותר מכל העבודות שבעולם, ולכן כאשר מגיעה שבת של עשרת ימי תשובה, והיא שבת שובה, הרי שמישנה תוקף יש לשבת הקדושה הזאת, ובכוחה להשפיע שפע עצום של קדושה וטהרה על האדם, מה שאינו יכול לתאר ולשער כלל.

ראיתי בספר שיחות חזו"ן, כי שבת שובה מעלתה כה גדולה, וכתבו חז"ל שביכולתה לתקן את כל שבתות השנה שעברה. לא יאומן! את כל החטאים שאדם עשה בשבתות של שנה שעברה - יכול לתקן בשבת אחת. שהרי מובא שבכל יום משבעת הימים האלו שבין ראש השנה ליום הכפורים, מכפרים ומתקנים את היום שכנגדו, היינו שביום ראשון מתקנים את כל ימי ראשון של כל השנה כולה, וכן ביום שני מתקנים את כל ימי שני, וכן על זה הדרך, וכן הוא בשבת קודש שהיא מכפרת ומתקנת את כל שבתות השנה, שלא היו כראוי, ואם מתחזקים להתנהג בשבת קדושה ומיוחדת זו - בהתחזקות וכהתעוררות, בשמחה ובאהבה, בקדושה ובטהרה כראוי, בזה ממשיכים חיות לכל השבתות שלא הצלחנו בהן כל כך.

עוד שהרי כל שבת כוללת את כל ימי השבוע, כי שיתא יומין מיניה מתברכין, אם כן יוצא שכל ימות השנה שעברה, כלולים ונמשכים ותלויים ביום השבת הזה ממש, אשרי הזוכה לשים לבו לדברים האלה, ותיכנס בליבו קדושת ומעלת שבת שובה, שאז יזכה לכל טוב על ידי התקדשות מופלגת בשבת שובה.

בשבת זו עדין ניתן לתקן את ראש

השנה

מובא בספר הקדוש 'דברי שמואל', ששבת אחר יום טוב, כמו השבת הזאת שהיא לאחר ראש השנה, היא חשובה, ועדין יש לה גדר של יום טוב, ואפשר לתקן את כל מה שעדין לא פעלנו במהלך היום טוב.

למשל, כל הכוונה הנדרשת באמידת פסוקי מלכויות וזכרונות ושופרות, ובכלל כל העבודה השייכת בראש השנה, עדין אפשר בשבת הזאת לתקן ולהשלים, חוץ מהחשבון הכללי, שמתקן את כל שבתות השנה, ומסוגל להשלים את האורות של ראש השנה ולהיות הכנה גדולה ומעולה לקראת יום הכפורים הקדוש והנורא.

"זאת חליפתי זאת תמורת זאת כפרתי זה הכסף ילך לצדקה ואנחנו נלך לחיים טובים ולשלום"

פדיון כפרות מעבירים לעליון "אור הנר" ו

מזכים עוד משפחות שיזכו ללמוד דברי תורה הלכות ודברי מוסר הפותחים את הלב לאבינו שבשמים.

לתרומות ניתן ליצור קשר בפלאפון 0505069633, כמו כן ניתן להעביר בביט.

בברכת כתיבה וחתימה טובה לכל בית ישראל.